

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w RZESZOWIE
35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10**

UCHWAŁA Nr XII/2427/2011

z dnia 31 maja 2011 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Rzeszowie

URZĄD MIEJSKI w BOGUCHWALE
KANCELARIA OGÓLNA
Wpł. 2011-06-03
dnia 2011-06-03
Nr pisma 1236/06/11/E-PSD
podpis MB
3.06.2011

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 „a” ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 55, poz. 577 ze zm.) i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), po zbadaniu uchwały Nr VII/69/2011 **Rady Miejskiej w Boguchwale** z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad przyznawania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, po wysłuchaniu wyjaśnień przedstawiciela Gminy Boguchwała;

stwierdza nieważność uchwały Nr VII/69/2011 **Rady Miejskiej w Boguchwale** z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad przyznawania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest **w części dotyczącej:**

1. postanowień § 4 ust. 1 pkt. 3 lit. a) do lit. e) uchwały dotyczących przedkładania w Urzędzie Miejskim w Boguchwale przez wnioskodawcę ubiegającego się o dotację, przed przekazaniem azbestu na składowisko, dokumentów potwierdzających uregulowany prawnie sposób pozbywania się nieczystości stałych i ciekłych z nieruchomości, z której usuwane będą wyroby zawierające azbest – czym naruszono art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 ze zm.);
2. postanowienia zamieszczonego w „Oświadczeniu o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością” w formularzu Nr 4, stanowiącego załącznik Nr 4 do przedmiotowej uchwały, określającego obowiązek potwierdzenia własnoręcznym podpisem przez osobę ubiegającą się o dotację albo osobę umocowaną do złożenia oświadczenia w imieniu osoby prawnej ubiegającej się o dotację pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.), że dane zamieszczone w oświadczeniu są zgodne z prawdą – czym naruszono art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

UZASADNIENIE

W dniu 4 maja 2011 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie uchwała Nr VII/69/2011 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 14 kwietnia 2011 r.

w sprawie zasad przyznawania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie badając przedmiotową uchwałę w trybie nadzoru wszczęło uchwałą Nr XI/2181/2011 z dnia 17 maja 2011 r. postępowanie nadzorcze.

Kolegium Izby stwierdziło, co następuje:

Uchwałą Nr VII/69/2011 z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad przyznawania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, Rada Miejska w Boguchwale określiła zasady udzielania dotacji celowej z budżetu gminy, tryb postępowania w sprawie o udzielenie dotacji i sposób jej wyliczenia. Zgodnie z postanowieniami § 3 uchwały dotacja obejmuje pokrycie części kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, pochodzących z demontażu materiałów budowlanych w postaci płyt azbestowo-cementowych płaskich i falistych stanowiących pokrycie dachowe i elewację budynków oraz innych wyrobów zawierających azbest, obejmujących składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych posiadającym zezwolenie na przyjmowanie tego typu odpadów. Prawo o ubieganie się o dotację mają wnioskodawcy realizujący przedsięwzięcie związane z utylizacją odpadów niebezpiecznych zawierających azbest z budynków lub budowli zlokalizowanych w obrębie Gminy Boguchwała.

Zgodnie z § 4 ust. 1 uchwały wnioskodawca ubiegający się o dotację, przed przekazaniem azbestu na składowisko powinien złożyć w Urzędzie Miejskim w Boguchwale:

1. zgłoszenie zamierzonego zadania (wg Formularza Nr 1);
2. informację o wyrobach zawierających azbest (wg Formularza Nr 2);
3. dokumenty potwierdzające uregulowany prawnie sposób pozbywania się nieczystości stałych i ciekłych z nieruchomości, z której usuwane będą wyroby zawierające azbest, tj.:
 - a) umowę (fakturę) na przyłączenie do kanalizacji sanitarnej, w przypadku gdy budynki na przedmiotowej nieruchomości mają dostęp do bieżącej wody, lub
 - b) rachunki za opróżnianie szamba z ostatnich 12 miesięcy, w przypadku gdy budynki na przedmiotowej nieruchomości mają dostęp do bieżącej wody, lub
 - c) zgłoszenie przydomowej oczyszczalni ścieków dokonane w trybie art. 152- 153, art. 378 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.08.25.150) oraz umowę (faktury) na wywóz osadów powstających w oczyszczalni;
 - d) umowę (faktury z ostatnich 12 miesięcy) na wywóz odpadów komunalnych z uwzględnieniem worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, lub
 - e) oświadczenie, że nieruchomość, z której usuwane będą wyroby zawierające azbest jest nieruchomością nie zamieszkałą i nie użytkowaną gospodarczo, w związku z czym nie powstają na niej odpady ciekłe ani odpady stałe.

Następnie po złożeniu dokumentów wymienionych w pkt. 1-3 komisja dokonuje wizji w terenie, w wyniku której opiniuje zamierzone zadanie, a pozytywna opinia tej komisji jest podstawą do zawarcia umowy dotacji. Po podpisaniu umowy i zrealizowaniu zadania wnioskodawca składa wnioski o wypłatę dotacji wraz z dokumentami:

1. oświadczeniem wnioskodawcy o prawie do dysponowania nieruchomością (wg formularza Nr 4),
2. oryginałem imiennego dowodu zapłaty za składowanie odpadów zawierających azbest (faktura VAT) na składowisku przeznaczonym do składowania tego typu odpadów,

3. kserokopią decyzji (potwierdzonej za zgodność z oryginałem) zezwalającą firmie przyjmującej odpady zawierające azbest do utylizacji na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest.

Zgodnie z § 4 ust. 9 uchwały po złożeniu dokumentów wymienionych w ust. 7, komisja dokonuje ponownej wizji w terenie, w wyniku której stwierdza wykonanie zadania objętego dotacją i opiniuje wnioski. W §§ 5 i 6 uchwały określony został sposób wyliczenia kwoty dotacji. Udzielana dotacja z budżetu ma charakter refundacji poniesionych kosztów.

W § 10 ust. 4 Rada Miejska w Boguchwale określiła między innymi wzór formularza Nr 4 – „Oświadczenie wnioskodawcy o prawie do dysponowania nieruchomością”, stanowiącego załącznik Nr 4 do uchwały, w którym zamieściła postanowienie obligujące do potwierdzenia własnoręcznym podpisem przez osobę ubiegającą się o dotację albo osobę umocowaną do złożenia oświadczenia w imieniu osoby prawnej ubiegającej się o dotację pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, że dane zamieszczone w oświadczeniu są zgodne z prawdą.

W § 13 Rada Miejska w Boguchwale ustaliła, iż uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Kolegium Izby zważyło co następuje.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy m. in. stanowienie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały, a zasady i tryb ich ogłaszania określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 17, poz. 95).

W świetle art. 403 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt. 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy. Zgodnie z ust. 4 cytowanego przepisu finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji:

- 1) podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych i przedsiębiorców;
- 2) jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Odpowiednio do dyspozycji art. 403 ust. 5 cytowanej ustawy zasady udzielania dotacji celowej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy w drodze uchwały.

Jak wynika z powołanego wcześniej przepisu celem dotacji jest pokrycie kosztów inwestycji związanych z usuwaniem azbestu z budynków podmiotów uprawnionych, tj. podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych i przedsiębiorców oraz jedno-

stek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Organ stanowiący korzystając z przysługującego mu prawa do określenia zasad udzielania dotacji określił wymagania formalne polegające między innymi na przedłożeniu przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających uregulowany prawnie sposób pozbywania się nieczystości stałych i ciekłych z nieruchomości, z której usuwane będą wyroby zawierające azbest, tj.:

- umowy (faktury) na przyłączenie do kanalizacji sanitarnej, w przypadku gdy budynki na przedmiotowej nieruchomości mają dostęp do bieżącej wody, lub
- rachunków za opróżnianie szamba z ostatnich 12 miesięcy, w przypadku gdy budynki na przedmiotowej nieruchomości mają dostęp do bieżącej wody, lub
- zgłoszenia przydomowej oczyszczalni ścieków dokonanego w trybie art. 152- 153, art. 378 ust. 3 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz umowy (faktury) na wywóz osadów powstających w oczyszczalni;
- umowy (faktur z ostatnich 12 miesięcy) na wywóz odpadów komunalnych z uwzględnieniem worków do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, lub
- oświadczenia, że nieruchomość, z której usuwane będą wyroby zawierające azbest jest nieruchomością niezamieszkałą i nieużytkowaną gospodarczo, w związku z czym nie powstają na niej odpady ciekłe ani odpady stałe.

Wyżej wymienione dokumenty dotyczą realizacji obowiązków niezwiązanych z inwestycją polegającą na usuwaniu azbestu. Sformułowanie takich wymagań formalnych wniosku o dotację na usuwanie azbestu i uzależnienie od ich spełnienia przez wnioskodawcę możliwości uzyskania dotacji z budżetu gminy, ogranicza prawo równego traktowania podmiotów ze względu na istotne cechy związane z celem udzielenia dotacji.

Zdaniem Kolegium obowiązek przedkładania wymienionych dokumentów przez osoby ubiegające się o dotację wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zakresu przedmiotowego uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest i stanowi istotne naruszenie art. 403 ust. 5 Prawo ochrony środowiska.

W świetle art. 233 § 1 ustawy Kodeks karny odpowiedzialności karnej podlega ten kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Z powołanego przepisu wynika, iż przestępstwa składania fałszywych zeznań można dopuścić się w **postępowaniu sądowym** (nie tylko karnym, ale także cywilnym, w sprawach z zakresu prawa pracy itp.) albo też **innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy** (np. postępowanie administracyjne, podatkowe, dyscyplinarne). Należy zaznaczyć, iż ustawa ta musi upoważnić organ prowadzący postępowanie do przyjmowania zeznań pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania.

Art. 233 § 1 Kodeksu karnego wiąże odpowiedzialność z zeznaniem składanym w „postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy”, tymczasem działania w zakresie ubiegania się o udzielenie dotacji nie są czynnościami dokonywanymi „na podstawie ustawy”, ale na podstawie uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego posiada status aktu prawa miejscowego, tj. źródła powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze działania organu, który je ustanowił.

Ustalenie zasad udzielania dotacji celowej do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest jest ustaleniem reguł technicznych przekazania

dotacji, stanowi wypełnienie delegacji wynikającej z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska i następuje na podstawie uchwały organu stanowiącego. W związku z tym brak jest podstawy prawnej do określenia w akcie prawa miejscowego obowiązków pod rygorem odpowiedzialności karnej, gdyż Rada Miejska w Boguchwale może kształtować akty prawa miejscowego wyłącznie na podstawie i w granicach przepisów prawa.

Zatem zawarte we wzorze żądanie potwierdzenia własnoręcznym podpisem prawdziwości danych zawartych w oświadczeniu o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością od osób ubiegających się o dotację pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, wykracza poza zakres kompetencji Rady Miejskiej w Boguchwale do kształtowania zakresu przedmiotowego uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowych do kosztów utylizacji odpadów niebezpiecznych zawierających azbest i istotnie narusza powołany przepis prawa.

Mając na względzie powyższe Kolegium Izby orzekło jak w sentencji.

Na powyższą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie przysługuje Radzie Miejskiej w Boguchwale prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

PREZES
dr Zbigniew K. WÓJCIK

